

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 1. oktobra 2015*

„Pritožba — Državne pomoči — Pomoči, ki so jih madžarski organi dodelili nekaterim proizvajalcem električne energije — Sporazumi o nakupu električne energije, sklenjeni med javnim podjetjem in nekaterimi proizvajalci električne energije — Odločba o razglasitvi teh pomoči za nezdržljive s skupnim trgov in njihovem vračilu — Pojem ‚stranka‘, ki lahko vloži pritožbo pri Sodišču — Pristop Madžarske k Evropski uniji — Upoštevni datum za presojo obstoja pomoči — Pojem ‚državna pomoč‘ — Prednost — Merilo zasebnega vlagatelja — Metodologija za izračun zneska navedenih pomoči“

V zadevi C-357/14 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 21. julija 2014,

Electrabel SA s sedežem v Bruslju (Belgija),

Dunamenti Erőmű Zrt. s sedežem v Százhalombatti (Madžarska),

ki ju zastopajo J. Philippe, F.-H. Boret in A.-C. Guyon, odvetniki, in P. Turner, QC,

pritožnici,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata L. Flynn in K. Talabér-Ritz, agenta,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, A. Ó Caoimh (poročevalec), sodnik, C. Toader, sodnica, E. Jarašiūnas in C. G. Fernlund, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 20. aprila 2015,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 1. julija 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 Družbi Electrabel SA (v nadaljevanju: Electrabel) in Dunamenti Erómű Zrt (v nadaljevanju: Dunamenti Erómű) s pritožbo predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije Dunamenti Erómű/Komisija (T-179/09, EU:T:2014:236, v nadaljevanju izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo tožbo družbe Dunamenti Erómű za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije z dne 4. junija 2008 o državni pomoči C 41/05, ki jo je Madžarska dodelila v obliki sporazumov o nakupu električne energije (2009/609/ES) (UL 2009, L 225, str. 53, v nadaljevanju: sporna odločba), in podredno, členov 2 in 5 te odločbe.

Pravni okvir

- 2 Člen 2 Akta o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33, v nadaljevanju: Akt o pristopu iz leta 2003) določa:

„Od dne pristopa so določbe izvirnih pogodb in aktov, ki so jih institucije in Evropska centralna banka sprejele pred pristopom, zavezujoče za nove države članice in se uporabljajo v teh državah pod pogoji, ki jih določajo omenjene pogodbe in ta akt.“

- 3 V Prilogi IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 so v točki 3 določena pravila o državnih pomočeh, ki so se, med drugim, na Madžarskem začele izvajati pred dnem njenega pristopa k Evropski uniji. Ta točka 3, od (1) do (3), določa:

„1. Naslednji programi pomoči in posamična pomoč, ki se jih je v novih državah članicah začelo izvajati pred dnem pristopa in se jih izvaja tudi po tem dnevu, se po pristopu štejejo za obstoječo pomoč v smislu člena 88(1) [ES]:

(a) ukrepi pomoči, ki se jih je začelo izvajati pred 10. decembrom 1994;

(b) ukrepi pomoči, ki so naštet v Dodatku k tej Prilogi;

(c) ukrepi pomoči, ki jih je pred dnem pristopa ocenil organ za nadzor državnih pomoči nove države članice, in ugotovil, da so združljivi s pravnim redom EU, ter ki jim Komisija ni ugovarjala v skladu s postopkom iz odstavka 2 zaradi resnih dvomov v združljivost ukrepov s skupnim trgom.

Za uporabo člena 88(3) [ES] se vse ukrepe, ki se na dan pristopa še vedno uporabljajo in ki predstavljajo državno pomoč in ne izpolnjujejo zgornjih pogojev, od pristopa šteje za novo pomoč.

[...]

2. [...]

Če Komisija v 3 mesecih od prejema popolnih informacij o ukrepu nima pripomb zaradi resnih dvomov glede združljivosti ukrepa s skupnim trgom glede obstoječega ukrepa pomoči ali od prejema izjave nove države članice, v kateri ta obvešča Komisijo, da šteje predložene informacije za popolne, ker dodatne zahtevane informacije niso dostopne ali so že bile predložene, se šteje, da mu Komisija ni ugovarjala.

Zgornji postopek velja za vse ukrepe pomoči, ki so pred dnem pristopa predloženi Komisiji v skladu s postopkom iz odstavka 1(c), ne glede na to, če je v času preučevanja ukrepa zadevna nova država članica že postala članica Unije.

3. Odločitev Komisije, da ugovarja ukrepu v smislu odstavka 1(c), se šteje za odločitev o uvedbi uradnega preiskovalnega postopka v smislu Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88 ES] [(UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339)].

Če je taka odločitev sprejeta pred dnem pristopa, bo začela veljati šele z dnem pristopa.“

Dejansko stanje in sporna odločba

- 4 Dejansko stanje spora in sporno odločbo, kot sta razvidna iz točk od 1 do 29 izpodbijane sodbe, je mogoče povzeti tako.

Tožeči stranki

- 5 Družba Dunamenti Erőmű je proizvajalka električne energije, ki opravlja dejavnost na madžarskem trgu z električno energijo in upravlja elektrarno, ki je približno 30 km južno od Budimpešte (Madžarska). Ta družba je nekdanje javno podjetje, ki je bilo sredi 90. let privatizirano. Ko je Splošno sodišče presojalo dejansko stanje v zadevi, v kateri je bila izdana izpodbijana sodba, je bila družba Dunamenti Erőmű v približno 75-odstotni lasti družbe Electrabel, ki je del skupine, katere matična družba je GDF Suez SA, in v približno 25-odstotni lasti javnega podjetja Magyar Villamos Művek Zrt. (v nadaljevanju: MVM), ki se ukvarja s proizvodnjo električne energije ter z veleprodajo, prenosom in maloprodajo na madžarskem trgu.
- 6 Družba Dunamenti Erőmű je 10. oktobra 1995, ravno pred svojo privatizacijo, z družbo MVM sklenila sporazum o nakupu električne energije, ki se je nanašal na enote „bloki F“ in „blok G2“ njene elektrarne (v nadaljevanju: zadevni SNEE). Ta sporazum, ki je začel veljati leta 1996, bi moral veljati do leta 2010 za „bloke F“, ki jih poganja plin, in do leta 2015 za „blok G2“, ki je opremljen s plinsko turbino s kombiniranim ciklom.

Sporazumi o nakupu električne energije

- 7 Kot družba Dunamenti Erőmű so tudi drugi proizvajalci električne energije, ki opravljajo dejavnost na madžarskem trgu, sklenili dolgoročne sporazume o nakupu električne energije z družbo MVM (v nadaljevanju: SNEE).
- 8 Za SNEE sta značilna predvsem dva elementa. Prvič, z njimi je za družbo MVM rezervirana vsa ali večina zmogljivosti proizvodnje elektrarn, na katere se sporazum nanaša.
- 9 Drugič, v skladu s SNEE mora družba MVM od vsake elektrarne, zajete s SNEE, kupiti določeno najmanjšo količino električne energije. Tako določajo minimalno zagotovljeno količino odjema za vsako elektrarno, ki jo mora družba MVM kupiti vsako leto.
- 10 Cene so bile v SNEE določene tako. Uvedena sta bila prvi in drugi cikel uravnavanja cen, in sicer od 1. januarja 1997 in od 1. januarja 2001. S predpisi je bila 1. januarja 2004 določena uvedba, po eni strani, pristojbine za zmogljivost za rezervirane zmogljivosti, da bi se plačalo omogočanje uporabe te zmogljivosti, pri čemer ta pristojbina pokriva fiksne stroške in stroške kapitala ter jo plačuje družba MVM, in po drugi strani, pristojbine za električno energijo, da bi se plačala določena minimalna zagotovljena količina odjema, pri čemer ta pristojbina pokriva variabilne stroške. Če pa družba MVM ne kupi te določene minimalne količine, je zavezana plačati stroške goriva.

- 11 V obdobju od leta 1995 do leta 1996 sklenjeni SNEE, ki zajemajo sedem od desetih SNEE, ki jih je preučila Komisija, so bili sestavni del postopka privatizacije elektrarn. Stranke so jih po privatizaciji delno spremenile.

Pristop Madžarske k Uniji

- 12 Madžarska je Pogodbo med Kraljevino Belgijo, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Helensko Republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Irsko, Italijansko republiko, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Portugalsko Republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko, Združenim Kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske (državami članicami Evropske unije) in Češko republiko, Republiko Estonijo, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Republiko Madžarsko, Republiko Malto, Republiko Poljsko, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko o pristopu Češke Republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike k Evropski uniji (UL 2003, L 236, str. 17, v nadaljevanju: Pristopna pogodba) podpisala 16. aprila 2003 in je začela veljati 1. maja 2004.

Postopek pred Komisijo in sporna odločba

- 13 Komisiji so madžarski organi z dopisom z dne 31. marca 2004 po postopku iz Priloge IV, točka 3(1)(c), k Aktu o pristopu iz leta 2003 priglasili vladno uredbo št. 183/2002 (VIII.23.) o podrobnih pravilih za opredelitev in upravljanje „nasedlih stroškov“. Priglašena vladna uredba določa sistem nadomestil za stroške, ki jih je imela družba MVM kot grosist za dobavo električne energije.
- 14 Madžarski organi so z dopisom z dne 13. aprila 2005 umaknili to priglasitev. Komisija je 4. maja 2005 v skladu z Uredbo št. 659/1999 po uradni dolžnosti evidentirala zadevo državne pomoči v zvezi s SNEE.
- 15 Po nadaljnjem dopisovanju med Komisijo in Madžarsko je Komisija 4. junija 2008 sprejela sporno odločbo.
- 16 Komisija je v točkah od 468 do 470 te odločbe ugotovila, da je bila s SNEE nezakonita državna pomoč v smislu člena 87(1) ES dodeljena madžarskim proizvajalcem električne energije in da ta državna pomoč ni bila združljiva s skupnim trgom. Komisija je dodala, da je državno pomoč, ki izvira iz SNEE, pomenila obveznost družbe MVM, da odkupuje določene zmogljivosti in minimalne zagotovljene količine električne energije po ceni, ki krije fiksne in variabilne stroške ter stroške kapitala, med velikim delom življenjske dobe proizvodnih enot in s tem proizvajalcem zagotavlja donosnost naložb. Zato je odredila ukinitve navedene pomoči.
- 17 Izrek sporne odločbe določa:

„Člen 1

1. Obveznosti nakupa, kot so določene v [dolgoročnem SNEE] med [družbo MVM] ter [Dunamenti Erőmű in šestimi drugimi madžarskimi proizvajalci električne energije], pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) [ES] za proizvajalce električne energije.
2. Državna pomoč iz [odstavka 1] ni združljiva s skupnim trgom.
3. Madžarska se vzdrži dodeljevanja državne pomoči [iz odstavka 1] v roku šestih mesecev po datumu priglasitve te odločbe.

Člen 2

1. Madžarska bo od upravičencev zahtevala vračilo pomoči iz člena 1.

[...]

Člen 3

1. V roku dveh mesec[ev] po objavi te odločbe bo Madžarska posredovala Komisiji informacije glede ukrepov, ki se že izvajajo, in ukrepov, ki se bodo izvajali v skladu s to odločbo, ter vseh korakov, ki jih je treba narediti za izvedbo ustrezne simulacije na veleprodajnem trgu za določitev zneskov, ki jih je treba vrniti, natančno [metodo], ki naj bi se uporabljala, in natančen opis niza podatkov, ki ga namerava uporabiti v ta namen.

[...]

Člen 4

1. Natančen znesek vračila bo Madžarska izračunala na podlagi ustrezne simulacije veleprodajnega trga z električno energijo, kakršen bi bil, če od 1. maja 2004 ne bi veljal nobeden izmed [dolgoročnih SNEE] iz člena 1(1).

2. V roku šestih mesecev po priglasitvi te odločbe bo Madžarska izračunala zneske, ki jih je treba vrniti, na podlagi metode [iz odstavka 1] in posredovala Komisiji vse zadevne informacije glede simulacije, zlasti njene rezultate, natančen opis uporabljene metodologije in niz podatkov, ki so se uporabljali pri izvajanju simulacije.

Člen 5

Madžarska bo zagotovila, da se vračilo pomoči iz člena 1 izvede v desetih mesecih po datumu priglasitve te odločbe.

Člen 6

Ta odločba je naslovljena na Republiko Madžarsko.“

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 18 Družba Dunamenti Erőmű je v sodnem tajnistvu Splošnega sodišča 28. aprila 2009 vložila tožbo za razglasitev ničnosti sporne odločbe, in podredno, členov 2 in 5 te odločbe v delu, v katerem ji nalagata vračilo zneska, ki presega pomoč, ki bi jo Komisija morala šteti za nezdružljivo s skupnim trgom.
- 19 Družba Dunamenti Erőmű je v utemeljitev te tožbe navedla štiri tožbene razloge, od katerih se je prvi nanašal na to, da je Komisija napačno ugotovila obstoj državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, drugi na to, da če ji je bila z leta 1995 sklenjenimi sporazumi dodeljena državna pomoč, te Komisija od 1. maja 2004 ne bi smela šteti za novo pomoč, temveč za obstoječo pomoč v smislu člena 88(1) ES, tretji na to, da je Komisija storila več napak v zvezi z združljivostjo zadevne državne pomoči s skupnim trgom, in četrti na to, da je zakonitost odreditve vračila te pomoči vprašljiva.
- 20 Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi vse te tožbene razloge zavrnilo.

Predlogi strank pred Sodiščem

- 21 Pritožnici s pritožbo Sodišču predlagata, naj:
- razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem se z njo potrjuje sporna odločba;
  - dokončno odloči in sporno odločbo razglasi za nično v delu, v katerem je bilo z njo ugotovljeno, da so SNEE nezakoniti in da pomenijo državne pomoči, ki niso združljive s skupnim trgom, ali podredno, zadevo vrne v odločanje Splošnemu sodišču in
  - Komisiji naloži plačilo stroškov postopka pred Splošnim sodiščem in Sodiščem.
- 22 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- ugotovi, da je pritožba nedopustna v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel;
  - zavrne pritožbo v delu, v katerem jo je vložila družba Dunamenti Erómů, in
  - družbi Dunamenti Erómů naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- 23 Pritožnici sta v utemeljitev pritožbe navedli pet pritožbenih razlogov.
- 24 Komisija prereka po eni strani dopustnost pritožbe v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel, po drugi strani pa posebej dopustnost tretjega in četrtega pritožbenega razloga in utemeljenost vsakega od petih pritožbenih razlogov, ki sta jih navedli pritožnici.
- 25 Najprej je treba preučiti vprašanje dopustnosti pritožbe v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel, in obravnavati trditve Komisije v zvezi z nedopustnostjo tretjega in četrtega pritožbenega razloga v okviru posamične presoje vsakega od teh pritožbenih razlogov.

Dopustnost pritožbe v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel

Trditve strank

- 26 Komisija Sodišču predlaga, naj ugotovi, da pritožba ni dopustna v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel, ker ta ni bila stranka v postopku na prvi stopnji.
- 27 Pritožnici menita, da je pritožba dopustna v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel. Trdita, da sta ob vložitvi tožbe zoper sporno odločbo pri Splošnem sodišču družbi Electrabel in Dunamenti spadali v isto skupino podjetij in da je zato lahko njun gospodarski in pravni interes zastopala le ena od njiju.
- 28 Družba Electrabel pa naj bi junija 2014 prodala svoje deleže v družbi Dunamenti Erómů in skupni interes teh dveh subjektov naj bi zato morali hkrati zastopati družba Electrabel in družba Dunamenti Erómů. Razlaga postopkovnih pravil Sodišča, v skladu s katero ta družbi Electrabel prepovedujejo vložitev te pritožbe, naj bi bila v nasprotju z načelom dobrega upravljanja in naj bi tej družbi onemogočila učinkovit dostop do sodnega varstva.

Presoja Sodišča

- 29 Opozoriti je treba, da lahko v skladu s členom 56, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije „pritožbo vložijo katera koli stranka, ki v celoti ali delno ni uspela s svojimi [...] predlogi“. V obravnavanem primeru ni sporno, da družba Electrabel ni predstavila predlogov na prvi stopnji. Poleg tega družbi Electrabel, tudi če je ob vložitvi tožbe pri Splošnem sodišču spadala v isto skupino podjetij kot družba Dunamenti Erómů, ki je stranka postopka na prvi stopnji, zgolj zaradi take okoliščine ni mogoče priznati statusa „stranke“ v smislu te določbe.
- 30 Poleg tega v nasprotju s trditvami pritožnic razlaga Statuta Sodišča, ki družbi Electrabel preprečuje vložitev te pritožbe, nikakor ni v nasprotju z njeno pravico do sodnega varstva ali načelom dobrega upravljanja. Nasprotno, omejitev kategorije oseb, ki lahko vložijo pritožbo pri Sodišču v zadevi, kakršna je tista, določena v členu 56 tega statuta, je namenjena prav zagotavljanju učinkovitega izvajanja sodne oblasti, med drugim z zagotavljanjem določene predvidljivosti pritožb, ki jih je mogoče vložiti zoper odločbe Splošnega sodišča, ter preprečevanjem izogibanja rokom in pogojem dopustnosti, ki se uporabljajo za druga pravna sredstva, določena s pravom Unije.
- 31 Glede na zgoraj navedeno je treba ugotoviti, da ta pritožba ni dopustna v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel.

Prvi pritožbeni razlog: napačno razlogovanje Splošnega sodišča za opredelitev zadevnega SNEE kot nove pomoči

Trditve strank

- 32 Družba Dunamenti Erómů trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo v točki 60 izpodbijane sodbe, da zadevni SNEE pomeni novo pomoč v smislu Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003, čeprav prej ni preverilo, ali je ta sporazum pomenil državno pomoč.
- 33 Pristop Splošnega sodišča naj bi bil napačen iz dveh razlogov. Prvič, Splošno sodišče naj z izhajanjem iz implicitne predpostavke, da državna pomoč obstaja, ne bi dovolj obrazložilo svoje ugotovitve obstoja nove pomoči. Glede tega naj bi iz samega besedila Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 izhajalo, da se ta uporablja le za ukrepe, ki pomenijo pomoč. Drugič, Splošno sodišče naj bi v točkah od 55 do 60, od 61 do 73 in od 77 do 98 izpodbijane sodbe uporabilo „krožno“ sklepanje, po katerem naj bi predpostavka o obstoju državne pomoči nazadnje povzročila ugotovitev, da zadevna pomoč dejansko obstaja.
- 34 Družba Dunamenti Erómů je na obravnavi pred Sodiščem trdila, da je Sodišče v točkah 78 in 79 sodbe OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185) razzsodilo, da je treba preveriti, ali državni ukrep vsebuje državno pomoč, preden se preveri, ali je treba to pomoč opredeliti kot novo ali obstoječo pomoč.
- 35 Komisija trdi, da ta prvi pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 36 Najprej je treba poudariti, da – kot je Sodišče že razzsodilo – lahko Splošno sodišče svoje razlogovanje prosto oblikuje in razvija tako, kot meni, da je potrebno za odgovor na tožbene razloge, ki so mu predloženi. Tako tega, kako se je Splošno sodišče odločilo oblikovati in razviti odgovor, v okviru pritožbe ni mogoče izpodbijati s trditvami, s katerimi se želi dokazati, da bi moralo Splošno sodišče svoje razlogovanje izpeljati v skladu s pričakovanji tožeče stranke (sodba British Telecommunications/Komisija, C-620/13 P, EU:C:2014:2309, točka 29).

- 37 Dalje, Sodišče glede točk 78 in 79 sodbe OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185), nasprotno kot trdi družba Dunamenti Erőmű, nikakor ni ugotovilo, da mora Splošno sodišče vedno preveriti obstoj državne pomoči, preden se zadevni ukrep opredeli kot nova ali obstoječa pomoč. V teh točkah je namreč Sodišče v bistvu zgolj poudarilo, da je treba med drugim zadevni ukrep šteti za novo pomoč, če je predložitveno sodišče ugotovilo, da ta ukrep pomeni državno pomoč. Ta ugotovitev potrjuje prav to, da je mogoče opredelitev kot novo pomoč opraviti na podlagi predpostavke obstoja državne pomoči.
- 38 Iz tega je razvidno, da je lahko Splošno sodišče v zadevi, v kateri je bila izdana izpodbijana sodba, preverilo, ali zadevni SNEE pomeni državno pomoč, šele po preučitvi vprašanja, ali je treba, če je tako, pomoč iz tega sporazuma opredeliti kot obstoječo pomoč.
- 39 Poleg tega ni sporno, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi preučilo vse trditve, podane pred njim, tako v okviru prvega tožbenega razloga na prvi stopnji, v skladu s katerim je Komisija napačno ugotovila obstoj državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, kot v okviru drugega tožbenega predloga pred Splošnim sodiščem, v skladu s katerim Komisija pomoči, ki izvira iz zadevnega SNEE, ne bi smela opredeliti kot novo pomoč, temveč kot obstoječo pomoč v smislu člena 88(1) ES.
- 40 Nazadnje družba Dunamenti Erőmű s svojimi trditvami v zvezi s tem pritožbenim razlogom tudi ni dokazala, da je Splošno sodišče oblika odgovora, ki jo je izbralo, zapeljala v zmotu.
- 41 Natančneje, družba Dunamenti Erőmű Splošnemu sodišču ne more očitati, da ni obrazložilo opredelitve zadevnega SNEE kot nove pomoči zgolj zato, ker se je za to analizo oprlo na predpostavko o obstoju državne pomoči, saj je nato v točki 67 in naslednjih izpodbijane sodbe izčrpno preučilo trditve o vprašanju obstoja državne pomoči. Poleg tega, kot trdi Komisija, ugotovitev Splošnega sodišča glede tega, namreč da je mogoče potrditi obstoj državne pomoči, nikakor ne temelji na ugotovitvi iz točke 60 izpodbijane sodbe, da je treba pomoč, ki izvira iz zadevnega SNEE, opredeliti kot novo pomoč.
- 42 Iz tega je razvidno, da družba Dunamenti Erőmű prav tako ne more Splošnemu sodišču očitati, da je uporabilo „krožno“ sklepanje za odgovor na prva dva tožbena razloga na prvi stopnji. Že samo iz tega, da je Splošno sodišče neodvisno preučilo vprašanje obstoja državne pomoči, je razvidno, da se je oprlo na predpostavko o obstoju pomoči zgolj za svojo presojo vprašanja, ali je treba pomoč, ki izvira iz zadevnega SNEE, opredeliti kot novo ali obstoječo pomoč. Prav tako na tej predpostavki ni temeljila analiza, ki jo je Splošno sodišče opravilo v točkah od 61 do 66 izpodbijane sodbe glede ločenega vprašanja določitve upoštevne datuma za presojo obstoja državne pomoči.
- 43 Zato je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog: napačen datum, uporabljen za presojo, ali zadevni SNEE vsebuje državno pomoč

Trditve strank

- 44 Družba Dunamenti Erőmű poudarja, da ne prereka tega, da so pravila na področju države pomoči postala obvezna za Madžarsko na datum pristopa te države članice k Uniji. Nasprotno trdi, da sta tako Splošno sodišče kot Komisija napačno uporabila pravo s tem, da sta Prilogo IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 razlagala tako, da je treba ta datum uporabiti kot upoštevni datum za presojo, ali zadevni SNEE vsebuje državno pomoč.
- 45 Družba Dunamenti Erőmű s prvim delom svojega drugega pritožbenega razloga trdi, da je razlogovanje Splošnega sodišča za določitev upoštevne datuma za presojo obstoja državne pomoči brez pravne podlage.

- 46 V nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče razsodilo v točki 55 izpodbijane sodbe, naj bi bili v točki 3(1) Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 navedeni le primeri, v katerih lahko pomoč, ki je že opredeljena kot pomoč, pomeni novo ali obstoječo pomoč, v tej prilogi pa naj nikjer ne bi bil naveden datum, na katerega je treba državni ukrep preučiti ob upoštevanju pravil o državnih pomočeh.
- 47 Iz besedila Akta o pristopu iz leta 2003 in zlasti iz izraza „na dan pristopa“ naj bi bilo jasno razvidno, da se ta priloga uporablja za ukrepe, ki so se po tem datumu še uporabljali, vendar naj ne bi urejala vprašanja določitve upoštevnega datuma za presojo obstoja pomoči. Poleg tega, čeprav je v točki 55 izpodbijane sodbe Splošno sodišče presodilo, da je v navedeni prilogi naveden upošteveni čas za to, naj bi v točki 65 te sodbe ugotovilo, da je mogoče to pravilo izpeljati le iz navedene priloge.
- 48 Družba Dunamenti Erőmű dodaja, da tega, da zadevni ukrep pred datumom pristopa Madžarske k Uniji ni izpolnjeval štirih meril iz člena 87(1) ES, ni spremenila okoliščina, da so pravila v zvezi z državnimi pomočmi postala obvezna na ta datum.
- 49 Družba Dunamenti Erőmű z drugim delom svojega drugega pritožbenega razloga trdi, da je razlogovanje Splošnega sodišča v nasprotju s prakso Komisije in sodno prakso sodišč Unije.
- 50 V skladu s to sodno prakso, zlasti v skladu s sodbami Francija/Komisija (C-482/99, EU:C:2002:294, točke 71 in od 76 do 83), Komisija/EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, točki 104 in 105), Cityflyer Express/Komisija (T-16/96, EU:T:1998:78, točka 76), Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen/Komisija (T-228/99 in T-233/99, EU:T:2003:57, točka 246) in Nizozemska/Komisija (T-29/10 in T-33/10, EU:T:2012:98, točka 78), naj bi morala obstoj pomoči in zlasti analiza v zvezi z zasebnim vlagateljem temeljiti na dejavnikih, ki so obstajali na datum sprejetja zadevnega ukrepa.
- 51 Družba Dunamenti Erőmű, ki se sklicuje med drugim na točke od 169 do 180 Sklepa Komisije z dne 4. avgusta 2010 o državni pomoči C 40/08 (ex N 163/08) Poljske za podjetje PZL Hydral SA (2010/690/EU) (UL L 298, str. 51), meni, da je razlogovanje Splošnega sodišča v tej zadevi tudi v nasprotju s smernicami in upravno prakso Komisije, v skladu s katerimi naj bi se upoštevali tudi dejavniki v zvezi z obdobjem pred pristopom zadevne države članice k Uniji.
- 52 Družba Dunamenti Erőmű dodaja, da ni logično in da je pravno napačno uporabiti pojma „prednost“ in „zasebni vlagatelj“ za datum, ko ni bila opravljena še nobena naložba.
- 53 Družba Dunamenti Erőmű meni, da z nobeno sodbo sodišč Unije, razen s tistimi v zvezi s sporno odločbo, ni bil ugotovljen obstoj državne pomoči na podlagi Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003. Zlasti sodba Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760) naj bi se nanašala zgolj na zagotovitev vračila zadevne pomoči. V tej sodbi naj bi Sodišče navedlo besedilo člena V Akta o pogojih pristopa Republike Bolgarije in Romunije in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2005, L 157, str. 203, v nadaljevanju: Akt o pristopu iz leta 2005). Iz tega naj bi izhajalo le, da mora biti ugotovitev v zvezi s presojo obstoja pomoči vedno veljavna na datum pristopa zadevne države članice k Uniji. Prav tako naj bi v sodbi Rouse Industry/Komisija (T-489/11, EU:T:2013:144, točke od 61 do 64) Splošno sodišče razsodilo samo, da je Komisija postala pristojna na datum pristopa zadevne države članice k Evropski uniji, in naj nikoli ne bi ugotovilo, da je ta datum upošteven za presojo obstoja pomoči.
- 54 Komisija meni, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.
- 55 Sodišče naj bi v točkah od 50 do 52 sodbe Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760), ki se nanaša na Prilogo V k Aktu o pristopu iz leta 2005, že zavrnilo trditve, podobno trditvi družbe Dunamenti Erőmű v okviru drugega pritožbenega razloga te pritožbe. Splošno sodišče naj bi v sodbi Rouse Industry/Komisija (T-489/11, EU:T:2013:144, točke od 61 do 64) prav tako zavrnilo tako trditve. Poleg

tega naj se nobena od sodb, na katere se opira družba Dunamenti Erőmű, ne bi nanašala na ukrepe, ki jih je država članica sprejela pred svojim pristopom k Uniji in ki so se po tem pristopu še vedno uporabljali.

- 56 Poleg tega Komisija s sklicevanjem na sodbo Komisija/Irska in drugi (C-89/08 P, EU:C:2009:742, točki 72 in 73) opozarja, da je pojem državne pomoči objektivni pojem. Družba Dunamenti Erőmű naj zato Sodišču ne bi mogla očitati, da ni obrazložilo svoje odločitve glede stališča, ki ga je Komisija zavzela v svojih smernicah.

Presoja Sodišča

- 57 Družba Dunamenti Erőmű z dvema deloma svojega drugega pritožbenega razloga, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je Prilogo IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 razlagalo tako, da je treba datum pristopa uporabiti kot upošteven datum za presojo vprašanja, ali je zadevni SNEE vseboval državno pomoč.
- 58 Najprej je treba navesti, da so, kot je Splošno sodišče poudarilo v točki 53 izpodbijane sodbe in kot izhaja iz člena 2 Akta o pristopu iz leta 2003, pravila Unije o državnih pomočeh na Madžarskem postala obvezna 1. maja 2004, na datum pristopa te države članice k Uniji.
- 59 Poleg tega so bila s točko 3 Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003, kot je Splošno sodišče poudarilo v točki 54 izpodbijane sodbe, predpisana posebna pravila za obstoječe pomoči na Madžarskem na datum pristopa te države članice k Evropski uniji. Zlasti je ta država sprejela, da so se v ta akt vključile določbe, na podlagi katerih je treba ukrepe pomoči, ki se še vedno uporabljajo po tem pristopu, preučiti glede na pravila Unije o državnih pomočeh, če teh ukrepov ni mogoče opredeliti kot obstoječe pomoči v skladu s tem aktom.
- 60 Iz tega je razvidno, da je Splošno sodišče v tej točki 54 pravilno ugotovilo, da je treba vprašanje določitve upoštevne datuma za presojo – na podlagi člena 87(1) ES – državnega ukrepa, ki ga je Madžarska sprejela pred datumom svojega pristopa k Uniji in ki se uporablja še po tem datumu, preučiti ob upoštevanju Akta o pristopu iz leta 2003.
- 61 Glede tega je treba poudariti, da – kot je Splošno sodišče ugotovilo v točki 62 izpodbijane sodbe – iz točke 3 Priloge IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 izhaja, da želijo države, ki so bile članice Unije pred 1. majem 2004, zaščititi notranji trg pred ukrepi, ki vključujejo državno pomoč in so bili uvedeni v državah kandidatkah pred njihovim pristopom k Uniji ter bi lahko potencialno izkrivili konkurenco, s tem, da za te ukrepe s 1. majem 2004 začne veljati ureditev za nove pomoči, če ti ukrepi ne spadajo med izjeme, ki so posebej našteje v tej prilogi.
- 62 Poleg tega, kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo v točkah 64 in 66 izpodbijane sodbe, iz besedila člena 1(b)(v) Uredbe št. 659/1999 in zlasti iz prvega stavka te določbe, v skladu s katerim je obstoječa pomoč „pomoč, za katero se šteje, da je veljavna [obstoječa], ker je mogoče ugotoviti, da takrat, ko se je začela izvajati, ni bila pomoč, pozneje pa je postala pomoč zaradi razvoja skupnega trga in je država članica ni spremenila“, razvidno, da ukrep državne podpore, ki ni bil državna pomoč ob začetku svojega izvajanja, lahko to postane pozneje.
- 63 Opozoriti je treba tudi, da je Sodišče v točki 52 sodbe Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760), ki se nanaša na Akt o pristopu iz leta 2005, v katerem so v bistvu povzete določbe Akta o pristopu iz leta 2003, ki so navedene v točkah 2 in 3 te sodbe, že razsodilo, da za ukrepe, ki so se začeli izvajati pred pristopom Republike Bolgarije k Uniji, vendar se po eni strani še uporabljajo po njem, in po drugi strani na datum pristopa izpolnjujejo kumulativna merila iz člena 87(1) ES, veljajo posebna pravila iz Priloge V k Aktu o pristopu iz leta 2005.

- 64 Sodišče je v točki 54 sodbe Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760) pojasnilo, da je, kot je mogoče sklepati med drugim iz člena 1(b)(i) in (c) Uredbe št. 659/1999 v povezavi s členom 2 Akta o pristopu iz leta 2005, šele po tem pristopu v Bolgariji mogoče neposredno uporabljati merila iz člena 87(1) ES kot taka, in to zgolj za položaje, ki nastanejo po tem datumu.
- 65 Iz tega je razvidno, da pri ugotovitvi, ki jo je sprejelo Splošno sodišče v točki 65 izpodbijane sodbe in v skladu s katero je treba ukrep pomoči, ki se uporablja tudi po datumu pristopa Madžarske k Uniji, presojati glede na štiri pogoje iz člena 87(1) ES, pravo ni bilo nikakor napačno uporabljeno. Kot je Splošno sodišče pravilno presodilo v tej točki, bi bil s kakršno koli drugačno ugotovitvijo odvzet smisel cilju avtorjev Pristopne pogodbe, kot je bil povzet v točki 61 te sodbe. Pristop, ki ga je družba Dunamenti Erőmű zagovarjala v okviru drugega pritožbenega razloga, bi povzročil, da bi bil iz nadzora Komisije v državi članici, kot je Madžarska, ki je k Uniji pristopila 1. maja 2004, izvzet kakršen koli ukrep, sprejet pred tem datumom, ki ne bi bil državna pomoč ob svojem sprejetju, vendar bi pozneje postal taka pomoč in bi to ostal po tem datumu.
- 66 Splošno sodišče je torej tudi v točkah 61 in 62 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da vprašanje, ali je zadevni SNEE vključeval državno pomoč, ki je bila združljiva s skupnim trgom, na datum svojega sprejetja ali na kateri koli drug datum pred pristopom Madžarske k Uniji, ni upoštevno za opredelitev tega sporazuma kot državne pomoči na datum tega pristopa.
- 67 Preudarkov v točkah 65 in 66 te sodbe ni mogoče omajati s trditvijo družbe Dunamenti Erőmű, da je s sodno prakso Unije uvedeno načelo, po katerem je treba državni ukrep presojati v skladu s členom 87(1) ES na datum njegovega sprejetja. Kot je poudarila Komisija, se sodbe, na katere se glede tega opira družba Dunamenti Erőmű, ne nanašajo na ukrepe pomoči, ki jih je država članica sprejela pred svojim pristopom k Uniji in ki so se uporabljali še po tem pristopu, kot je zadevni SNEE, ki sicer spada v posebni ureditveni okvir, opisan v točkah 59 in 61 te sodbe.
- 68 Nazadnje, tudi če je s prakso Komisije pri njenih odločbah ali smernicah mogoče utemeljevati pristop, ki ga je družba Dunamenti Erőmű zagovarjala v okviru drugega pritožbenega razloga, ta praksa vseeno ne more zavezovati Sodišča pri njegovi razlagi pravil Unije o državnih pomočeh. Kakršno koli trditev v zvezi s to prakso je zato treba zavrnilo.
- 69 Glede na zgoraj navedeno je treba drugi pritožbeni razlog zavrnilo kot neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog: neobstoj prednosti, dane pritožnicama

Trditve strank

- 70 Družba Dunamenti Erőmű s svojim tretjim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v točkah 68 in 69 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo z zavrnitvijo trditev v zvezi z njeno privatizacijo in z ugotovitvijo, da je bila z zadevnim SNEE pritožnicama dana prednost v smislu člena 87(1) ES. Splošno sodišče naj bi zlasti z ugotovitvijo, da je upoštevni datum za presojo obstoja državne pomoči datum pristopa Madžarske k Uniji, storilo napako z neupoštevanjem okoliščin privatizacije družbe Dunamenti Erőmű, pri čemer naj bi bil zadevni SNEE sestavni del te privatizacije.
- 71 Ta tretji pritožbeni razlog je sestavljen iz treh delov.
- 72 Družba Dunamenti Erőmű s prvim delom svojega tretjega pritožbenega razloga trdi, da z zadevnim SNEE pritožnicama ni bila dana prednost v smislu člena 87(1) ES, ker je družba MVM ravnala kot zasebni vlagatelj ob sklenitvi tega sporazuma kot pripravljalnega ukrepa, namenjenega olajšanju privatizacije družbe Dunamenti Erőmű.

- 73 Glede tega družba Dunamenti Erőmű pojasnjuje, da so bili sredi 90. let cilji Madžarske na področju oskrbe z energijo zagotoviti varnost oskrbe po najnižji mogoči ceni, posodobiti infrastrukturo in spoštovati nove okoljske standarde ter začeti izvajati potrebno prestrukturiranje energetskega sektorja. Po mnenju družbe Dunamenti Erőmű je bilo treba te cilje uresničiti zlasti s programom privatizacije.
- 74 V teh okoliščinah naj bi bil zadevni SNEE 10. oktobra 1995 sklenjen med družbama Dunamenti Erőmű in MVM, da bi se omogočila takojšnja privatizacija družbe Dunamenti Erőmű. Tako naj bi decembra 1995 to družbo kupila družba Electrabel.
- 75 Družba Dunamenti Erőmű poudarja, da mora Komisija pri privatizaciji preveriti, ali je zadevna država članica poskušala maksimizirati dobiček ali minimizirati izgubo, povzročeno s prodajo. Družba Dunamenti Erőmű s sklicevanjem med drugim na sodbo Španija/Komisija (od C-278/92 do C-280/92, EU:C:1994:325, točka 28) dodaja, da država članica ravna kot zasebni vlagatelj, če javna sredstva proda, prvič, po izvedbi odprtega, brezpogojnega in konkurenčnega javnega razpisa, in drugič, najboljšemu ponudniku.
- 76 V tej zadevi naj bi bilo s pravilno uporabo merila zasebnega vlagatelja razvidno, da zadevni SNEE ne daje nobene prednosti pritožnicama, saj naj bi bili pogoji iz prejšnje točke izpolnjeni. Natančneje, odprt in konkurenčen javni razpis naj bi bil izveden in izbrana naj bi bila najvišja ponudba, in sicer ponudba družbe Electrabel. Poleg tega naj bi madžarska država uporabila samostojnega finančnega strokovnjaka, ki naj bi priporočal privatizacijo na podlagi takega sporazuma. Ta država naj bi skušala maksimizirati svoj dobiček in naj bi pri privatizacijski ceni ustrezno upoštevala zadevni SNEE. To, da je imela navedena država dobiček pri prodaji, naj bi priznal organ te države za računovodski nadzor.
- 77 Družba Dunamenti Erőmű z drugim delom svojega tretjega pritožbenega razloga trdi, da tudi če je zadevni SNEE vseboval kakršno koli prednost, je bila ta vsekakor povrnjena s prodajo te družbe. S sklicevanjem na sodbi Banks (C-390/98, EU:C:2001:456, točka 78) ter Falck in Acciaierie di Bolzano/Komisija (C-74/00 P in C-75/00 P, EU:C:2002:524, točka 180) dodaja, da če je družba prejemnica pomoči prodana po tržni ceni, prodajna cena odraža posledice prejšnje pomoči in prodajalec te družbe ohrani korist te pomoči.
- 78 V obravnavanem primeru naj bi bila prednost, ki izvira iz zadevnega SNEE, vključena v ceno, ki jo je družba Electrabel plačala za nakup družbe Dunamenti Erőmű, in družba Electrabel naj bi zato to prednost vnaprej povrnila madžarski državi. Družba Dunamenti Erőmű meni, da je torej ta država ohranila navedeno prednost po privatizaciji, ki je bila izvršena leta 1995, ker je družbo Dunamenti Erőmű kupila družba Electrabel po konkurenčnem in odprtem postopku javnega razpisa. Iz tega naj bi bilo razvidno, da ne glede na to, katero obdobje se uporabi za presojo obstoja pomoči, eno od zahtevanih meril za opredelitev zadevnega SNEE kot državne pomoči ni bilo izpolnjeno.
- 79 Družba Dunamenti Erőmű Splošnemu sodišču očita, da ni preučilo vprašanja njene pravne osebnosti in pravne osebnosti družbe Electrabel, da bi odgovorilo na njeno trditev o vračilu vsakršne morebitne pomoči, ki bi izvirala iz zadevnega SNEE, zaradi njene privatizacije. Splošno sodišče naj bi v točkah 68 in 69 izpodbijane sodbe zavrnilo to trditev s tem, da se je sklicevalo zgolj na Prilogo IV k Aktu o pristopu iz leta 2003 za ugotovitev, da navedena trditev ni upoštevana, ker je bila ta privatizacija opravljena pred pristopom Madžarske k Uniji.
- 80 Družba Dunamenti Erőmű trdi, da je Splošno sodišče v sodbi AceaElectrabel/Komisija (T-303/05, EU:T:2009:312) ugotovilo, da sta nadzor družbe in opravljanje enakih ali vzporednih gospodarskih dejavnosti bistvena dejavnika za ugotovitev obstoja gospodarske enote. Ker sta bila v položaju družb Electrabel in Dunamenti Erőmű na datum izreka izpodbijane sodbe podana oba ta dejavnika, naj bi bilo treba šteti, da ti družbi tvorita eno samo gospodarsko enoto.

- 81 Družba Dunamenti Erőmű meni, da trditve, na katere se Komisija sklicuje, da bi dokazala, da drugi del tretjega pritožbenega razloga ni utemeljen, nikakor niso razvidne iz izpodbijane sodbe in jih zato ni treba upoštevati. Poleg tega naj točke od 66 do 68 sodbe Elliniki Nafpigokataskevastiki in drugi/Komisija (T-384/08, EU:T:2011:650), na katere se Komisija sklicuje, ne bi bile upoštevne, saj naj bi se nanašale na selektivnost in možnost pripisa odgovornosti za državno jamstvo.
- 82 Družba Dunamenti Erőmű s tretjim delom svojega tretjega pritožbenega razloga trdi, da pristop Madžarske k Uniji nikakor ni vplival na to, da je bil zadevni SNEE temeljna sestavina privatizacije pred tem pristopom, s katero ni bila dana prednost pritožnicama. Natančneje, navedeni pristop naj ne bi mogel nikakor spremeniti tega, da pritožnicama ni bila dana nobena prednost zaradi sklenitve zadevnega SNEE in da je madžarska država ob prodaji družbe Dunamenti Erőmű ravnala kot zasebni vlagatelj. Sprememba madžarske zakonodaje, ki je bila opravljena po pristopu te države članice k Uniji, naj ne bi mogla povzročiti prednosti, ki prej ni obstajala.
- 83 Družba Dunamenti Erőmű meni, da je Splošno sodišče očitno zamenjalo datum, na katerega bi moralo presojati merila v zvezi z obstojem državne pomoči, z datumom, na katerega so pravila o državnih pomočeh postala obvezna na Madžarskem.
- 84 Komisija primarno trdi, da je mogoče tretji pritožbeni razlog zgolj zavrniti, če je upoštevni datum za presojo obstoja pomoči datum pristopa Madžarske k Uniji. Vprašanje, katere dejavnike je mogoče povezati z obdobjem, ki se je začelo s 1. majem 2004, naj bi bilo dejansko vprašanje, ki naj ga ne bi bilo mogoče postaviti na stopnji pritožbe, saj se družba Dunamenti Erőmű ne sklicuje na nobeno izkrivljanje dokazov.
- 85 Podredno, Komisija trdi, da noben od treh delov, na katere se v okviru tretjega pritožbenega razloga sklicuje družba Dunamenti Erőmű, ni utemeljen.
- 86 Glede prvega od teh delov Komisija s sklicevanjem na sodbo Elliniki Nafpigokataskevastiki in drugi/Komisija (T-384/08, EU:T:2011:650, točke od 66 do 68) trdi, da neobstoj prednosti za kupca ne izključuje obstoja prednosti za kupljeno dejavnost. Poleg tega naj v sodbi Komisija/Scott (C-290/07 P, EU:C:2010:480, točke od 5 do 11, 25 in 26) na ugotovitev obstoja pomoči za podjetje ne bi vplivala niti pridobitev deležev tega podjetja s strani drugega podjetja niti nakup sredstev, nastalih zaradi pomoči, s strani tretjega podjetja. Iz tega naj bi sledilo, da to, da kupec plača tržno ceno in zato sam nima koristi od nobene pomoči, ni upoštevno za presojo, ali je kupljeni subjekt prejel pomoč.
- 87 Glede drugega dela tretjega pritožbenega razloga Komisija trdi, da družba Dunamenti Erőmű zamenjuje pomoč, dodeljeno kupljenemu subjektu, in pomoč, podeljeno kupcu tega subjekta. To, da zadnjenavedeni plača tržno ceno in zato sam nima koristi od nobene pomoči, naj ne bi bilo upoštevno za presojo, ali je kupljeni subjekt prejel pomoč.
- 88 Točka 78 sodbe Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) naj bi bila vključena za ponazoritev in naj bi se nanašala na vprašanje zagotovitve vračila pomoči, in ne na vprašanje njenega obstoja. Sodišče naj bi namreč v točkah 80 in 81 sodbe Nemčija/Komisija (C-277/00, EU:C:2004:238) jasno ugotovilo, da je zadeva, v kateri je bila izdana prva od teh sodb, drugačna. Komisija poudarja, da je v obravnavani zadevi družba Dunamenti Erőmű dalje delovala na zadevnem trgu, pri čemer je ohranila prednost, ki jo je prejela.
- 89 Nazadnje, kar zadeva tretji del tretjega pritožbenega razloga, naj glede na to, da naj okoliščini, da je družba MVM ob sklenitvi zadevnega SNEE ravnala kot zasebni vlagatelj in da je družba Electrabel plačala tržno ceno za nakup družbe Dunamenti Erőmű, ne bi bili upoštevna dejavnika za ugotavljanje, ali je bila tej družbi dana prednost zaradi uporabe tega sporazuma po pristopu Madžarske k Uniji, učinek tega pristopa na ti okoliščini ne bi bil upošteven v zvezi s tem.

Presoja Sodišča

90 Najprej je treba zavrnuti trditev Komisije o nedopustnosti tretjega pritožbenega razloga, ker temelji na njegovi napačni razlagi. Ta pritožbeni razlog se namreč ne nanaša na vprašanje, katere dejavnike je mogoče povezati z obdobjem, ki se je začelo 1. maja 2004, temveč na vprašanje, ali je Splošno sodišče lahko upravičeno izključilo nekatere dejavnike iz svoje presoje vprašanja, ali je bila z zadevnim SNEE pritožnicama dana prednost v smislu člena 87(1) ES. Zadnjenavedeno vprašanje, ki je pravno, je mogoče postaviti na stopnji pritožbe.

– Prvi del tretjega pritožbenega razloga

91 Družba Dunamenti Erőmű s prvim delom svojega tretjega pritožbenega razloga v bistvu trdi, da je Splošno sodišče v točki 69 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo, da je bila z zadevnim SNEE pritožnicama dana prednost v smislu člena 87(1) ES, saj je na eni strani družba MVM pri sklenitvi tega sporazuma ravnala kot zasebni vlagatelj in na drugi strani je madžarska država pri privatizaciji družbe Dunamenti Erőmű ravnala kot zasebni vlagatelj.

92 Prvič, poudariti je treba, da Splošno sodišče v nasprotju z navedbami družbe Dunamenti Erőmű v točki 69 izpodbijane sodbe ni ugotovilo, da je bila pritožnicama z zadevnim SNEE dana prednost v smislu člena 87(1) ES, temveč je ugotovilo samo, da mora Komisija presoditi, ali je imela ta družba prednost, ki ji je bila od 1. maja 2004 dana s SNEE. Iz izpodbijane sodbe, zlasti iz njenih točk 28 in 29, naj bi bilo namreč jasno razvidno, da je državno pomoč, katere obstoj je Komisija ugotovila v sporni odločbi in ki jo je zato Splošno sodišče analiziralo v tej sodbi, pomenila prednost, ki je bila s tem sporazumom dana samo družbi Dunamenti Erőmű, in ne njenim delničarjem.

93 Zato prvi del tretjega pritožbenega razloga v delu, v katerem se z njim Splošnemu sodišču očita ugotovitev, da je bila z zadevnim SNEE dana prednost družbi Electrabel, temelji na napačni razlagi izpodbijane sodbe in ga je torej treba zavrnuti kot neutemeljen.

94 Drugič, glede trditev v točkah od 72 do 74 te sodbe, v skladu s katerimi je družba MVM pri sklenitvi zadevnega SNEE ravnala kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu, je treba ugotoviti, da s temi trditvami ni mogoče dokazati, da s tem sporazumom družbi Dunamenti Erőmű ni bila dana nobena prednost, potem ko se je začel uporabljati 1. maja 2004. Kot je namreč razvidno iz točke 66 te sodbe, vprašanje, ali je navedeni sporazum vseboval državno pomoč, združljivo s skupnim trgom, na datum sklenitve ali na kateri koli drugi datum pred pristopom Madžarske k Uniji, ni upoštevno za ugotovitev, ali je ta sporazum vseboval državno pomoč na datum tega pristopa.

95 Prav tako naj trditev o prodaji družbe Dunamenti Erőmű družbi Electrabel, povzetih v točkah 75 in 76 te sodbe, ne bi bilo mogoče uporabiti, saj kot je razvidno iz točke 92 te sodbe, zadevna državna pomoč ne izvira iz same prodaje, ampak iz zadevnega SNEE, potem ko se je začel uporabljati 1. maja 2004. V preostalem družba Dunamenti Erőmű s svojimi trditvami prav tako ne pojasnjuje, zakaj naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo merilo zasebnega vlagatelja za datum pristopa Madžarske k Uniji.

96 Glede na navedeno v točkah 94 in 95 te sodbe je treba prvi del tretjega pritožbenega razloga zavrnuti tudi v delu, v katerem se nanaša na obstoj prednosti, ki je bila družbi Dunamenti Erőmű dana zaradi uporabe zadevnega SNEE.

97 Ta prvi del je treba zato zavrnuti v celoti.

– Drugi del tretjega pritožbenega razloga

- 98 Družba Dunamenti Erőmű z drugim delom svojega tretjega pritožbenega razloga v bistvu trdi, da je Splošno sodišče v točkah 68 in 69 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo, da ni treba upoštevati trditve, ki jih je podala na prvi stopnji in se nanašajo na domnevno vračilo zadevne pomoči s strani družbe Electrabel, ker se je sprememba delničarjev zgodila pred pristopom Madžarske k Uniji. Družba Dunamenti Erőmű trdi, da bi Splošno sodišče, če bi upoštevalo te trditve, ugotovilo, da je družba Electrabel s plačilom tržne cene za nakup te družbe madžarski državi vnaprej vrnila kakršno koli prednost in da torej prednosti za družbo Dunamenti Erőmű, ki bi izvirala iz zadevnega SNEE, ni bilo, ne glede na to, katero obdobje se uporabi za presojo obstoja državne pomoči.
- 99 Opozoriti je treba, da – kot je bilo ugotovljeno v točki 65 te sodbe – Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je kot upošteven datum za presojo obstoja državne pomoči, ki izvira iz zadevnega SNEE, uporabilo datum pristopa Madžarske k Uniji.
- 100 Splošno sodišče je v točkah 69 in 70 izpodbijane sodbe kot brezpredmetne zavrnilo trditve družbe Dunamenti Erőmű na prvi stopnji, ki se nanašajo na domnevno vračilo pomoči prek privatizacije te družbe, ker naj bi do spremembe delničarjev, ki je bila opravljena ob tej privatizaciji, prišlo pred upoštevnim datumom, navedenim v prejšnji točki.
- 101 Glede tega je treba navesti, da je Sodišče večkrat poudarilo pomembnost splošne presoje, ki jo je treba opraviti ob presoji obstoja prednosti v smislu člena 87(1) ES.
- 102 Glede uporabe merila zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu je Sodišče razsodilo zlasti, da kadar Komisija preuči vprašanje, ali je država ravnala kot delničarka in ali je torej v obravnavanem primeru mogoče uporabiti merilo zasebnega vlagatelja, mora opraviti globalno presojo, pri čemer mora poleg dokazov, ki jih je predložila zadevna država članica, upoštevati vse druge upoštevne dokaze v obravnavani zadevi, na podlagi katerih bo lahko odločila, ali je navedena država članica zadevni ukrep sprejela kot delničarka ali kot javna oblast navedene države članice. V zvezi s tem so lahko zlasti upoštevni narava in predmet tega ukrepa, okvir, v katerega se uvršča, želeni cilj ter pravila, ki veljajo za ta ukrep (glej v tem smislu sodbo Komisija/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, točka 86).
- 103 Poleg tega lahko Komisija, če so pogoji za uporabnost in uporabo merila zasebnega vlagatelja izpolnjeni, preučitev upoštevni podatkov, ki jih predloži zadevna država članica, zavrne le, če so bili predloženi dokazi ugotovljeni po sprejetju odločitve o izvršitvi zadevne naložbe. Za namene uporabe merila zasebnega vlagatelja so namreč upoštevni le podatki, ki so na voljo, in predvidene spremembe ob sprejetju odločitve o izvedbi naložbe. To je tako zlasti, kadar Komisija preiskuje obstoj državne pomoči glede na naložbo, ki ji ni bila priglašena in ki jo je zadevna država članica že izvedla v času, ko je Komisija opravljala preiskavo (glej v tem smislu sodbo Komisija/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, točki 104 in 105).
- 104 Iz tega izhaja, da mora Komisija pri presoji obstoja prednosti iz člena 87(1) ES in zlasti pri uporabi merila zasebnega vlagatelja opraviti splošno presojo zadevnega ukrepa pomoči glede na podatke, ki so na voljo, in predvidene spremembe ob sprejetju odločitve o dodelitvi te pomoči ob upoštevanju zlasti okvira, v katerega spada navedena pomoč.
- 105 Zato so lahko podatki o dogodkih v obdobju pred datumom sprejetja državnega ukrepa, dostopnih na ta datum, upoštevni, ker lahko pojasnijo vprašanje, ali pomeni ta ukrep prednost v smislu člena 87(1) ES.

- 106 Iz navedenega v točkah od 99 do 105 te sodbe je razvidno, da je morala Komisija v obravnavanem primeru ob presoji obstoja državne pomoči, ki izvira iz zadevnega SNEE, ta sporazum presoјati v njegovem kontekstu na datum pristopa Madžarske k Uniji ob upoštevanju vseh podatkov, ki so bili na ta datum dostopni in so se izkazali za upoštevne, po potrebi vključno s podatki, ki se nanašajo na dogodke pred navedenim datumom.
- 107 Ugotoviti je torej treba, da je Splošno sodišče v točkah 69 in 70 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo, da so trditve družbe Dunamenti Erőmű na prvi stopnji o domnevnem vračilu pomoči iz zadevnega SNEE s prodajo te družbe družbi Electrabel brezpredmetne zgolj zato, ker je bila ta prodaja opravljena pred datumom pristopa Madžarske k Uniji.
- 108 Vendar je treba opozoriti, da če obrazložitev odločbe Splošnega sodišča kaže na kršitev prava Unije, hkrati pa je njen izrek utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, taka kršitev ne more povzročiti razveljavitve te odločbe in je treba obrazložitev nadomestiti (glej v tem smislu sodbi Lestelle/Komisija, C-30/91 P, EU:C:1992:252, točka 28, ter FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 187 in navedena sodna praksa).
- 109 Tako je v obravnavanem primeru.
- 110 V skladu z ustaljeno sodno prakso je vračilo nezakonite državne pomoči namenjeno ponovni vzpostavitvi prejšnjega položaja in ta cilj je dosežen, takoj ko je zadevne pomoči, v nekaterih primerih povišane za zamudne obresti, vrnil prejemnik ali z drugimi besedami podjetja, ki so imela od njih dejansko korist. S to vrnitvijo namreč prejemnik izgubi prednost, ki jo je imel na trgu v primerjavi s svojimi konkurenti, in vzpostavljen je položaj pred izplačilom pomoči (glej v tem smislu sodbo Nemčija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, točki 74 in 75).
- 111 Glavni cilj vračila nezakonito izplačane pomoči je zato odprava izkrivljenja konkurence, ki je bilo povzročeno s konkurenčno prednostjo, dodeljeno z nezakonito pomočjo (sodba Nemčija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, točka 76).
- 112 V skladu s prav tako ustaljeno sodno prakso je, če je podjetje, ki je prejelo nezakonito pomoč, pridobljeno po tržni ceni, torej po najvišji ceni, ki jo je bil za to družbo v položaju, v katerem se je znašla zlasti po tem, ko je bila deležna državnih pomoči, v običajnih konkurenčnih pogojih pripravljen plačati zasebni vlagatelj, element pomoči ocenjen na podlagi tržne cene in vključen v nakupno ceno. V takih pogojih ni mogoče šteti, da je bila kupcu dana prednost v primerjavi z drugimi udeleženci na trgu (glej sodbo Nemčija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, točka 80 in navedena sodna praksa).
- 113 Če podjetje, ki so mu bile dodeljene nezakonite državne pomoči, ohrani pravno osebnost in dalje za svoj račun opravlja dejavnosti, subvencionirane z državnimi pomočmi, to podjetje ohrani konkurenčno prednost, povezano s temi pomočmi, in mora torej vrniti znesek, ki ustreza navedenim pomočem. Od kupca torej ni mogoče zahtevati vračila takih pomoči (glej sodbo Nemčija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, točka 81).
- 114 Glede te zadeve je iz točk 1, 68 in 69 izpodbijane sodbe razvidno, da v okviru te pritožbe ni sporno, da je bila privatizacija družbe Dunamenti Erőmű sredi 90. let opravljena s spremembo delničarjev prek prodaje njenih deležev in da je bila ta družba na datum, ko je Splošno sodišče presoјalo dejansko stanje, v približno 75-odstotni lasti družbe Electrabel. Poleg tega iz točk 1 in 2 navedene sodbe, ki se pred Sodiščem ne izpodbijata, izhaja, da je družba Dunamenti Erőmű proizvajalka električne energije, ki opravlja dejavnost na madžarskem trgu električne energije in ki je tudi po svoji privatizaciji upravljala elektrarno, na katero se nanaša zadevni SNEE.
- 115 V teh okoliščinah sodne prakse, ki jo navaja Splošno sodišče v točki 70 izpodbijane sodbe in na katero se družba Dunamenti Erőmű sklicuje v okviru pritožbe v utemeljitev svojih trditev o domnevnem vračilu pomoči, ki izvira iz zadevnega SNEE, ni mogoče razlagati tako, da je privatizacija te družbe sredi

90. let povzročila dejansko vračilo pomoči, ki ji je bila dodeljena zaradi uporabe zadevnega SNEE. Zlasti, tudi če je madžarska država to družbo prodala družbi Electrabel po tržni ceni in je ta cena v celoti odražala vrednost prednosti iz zadevne SNEE, je iz ugotovitev Splošnega sodišča, kot so bile predstavljene v prejšnji točki, razvidno, da je družba Dunamenti Erőmű po svoji privatizaciji ohranila pravno osebnost in dalje opravljala dejavnosti, na katere se je nanašala zadevna pomoč, tako da je ta družba dejansko ohranila prednost, ki izvira iz tega sporazuma, kakor se je uporabljal od 1. maja 2004, in ta prednost ji je koristila na trgu v primerjavi njenimi konkurenti.

116 Iz tega je razvidno, kot trdi Komisija, da tudi če je lahko imela madžarska država dobiček od privatizacije družbe Dunamenti Erőmű, ta okoliščina tej družbi ne bi mogla preprečiti, da bi tudi po spremembi svojih delničarjev s privatizacijo leta 1995 dejansko imela prednost, ki izvira iz zadevnega SNEE, ki bi moral, kot je bilo predstavljeno v točki 6 te sodbe, odvisno od zadevnih blokov veljati do leta 2010 oziroma do leta 2015. Tako kakršen koli dobiček, ki bi ga madžarska vlada lahko imela od te privatizacije, ni mogel odpraviti izkrivljanja konkurence, ki ga je povzročila konkurenčna prednost, ki je bila s tem sporazumom dana družbi Dunamenti Erőmű.

117 Te ugotovitve ni mogoče omajati s trditvami Dunamenti Erőmű, v skladu s katerimi je ta družba, ko je Splošno sodišče presojalo dejansko stanje, z družbo Electrabel tvorila enoten gospodarski subjekt v smislu sodne prakse Sodišča, saj splošne navedbe družbe Dunamenti Erőmű v utemeljitev teh trditve ne morejo omajati ugotovitev Splošnega sodišča, ki so bile predstavljene v točki 114 te sodbe in jih sicer, kot je bilo v navedeni točki poudarjeno, družba Dunamenti Erőmű v okviru te pritožbe ni izpodbijala.

118 Zato, tudi če je Splošno sodišče napačno ugotovilo, da že to, da se je družba Dunamenti Erőmű privatizirala pred datumom, na katerega je treba preučiti obstoj državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, zadostuje za utemeljitev tega, da se trditve, na katere se ta družba sklicuje in se nanašajo na domnevno vračilo pomoči prek te privatizacije, izključijo iz njegove presoje vprašanja, ali je zadevni SNEE vseboval državno pomoč v smislu te določbe, je treba ugotoviti, da bi lahko Splošno sodišče v okoliščinah te zadeve, kot so razvidne iz izpodbijane sodbe, za potrditev obstoja take pomoči zavrnilo te trditve iz drugih razlogov od tistih v točkah 69 in 70 te sodbe. V teh okoliščinah napačna uporaba prava, ugotovljena v točki 107 te sodbe, ne vpliva na ugotovitev, ki jo je glede tega sprejelo Splošno sodišče, in zato prav tako ne vpliva na izrek izpodbijane sodbe.

119 Iz tega sledi, da je treba drugi del tretjega pritožbenega razloga zavriniti.

– Tretji del tretjega pritožbenega razloga

120 Poudariti je treba, da družba Dunamenti Erőmű s svojimi trditvami, podanimi v okviru tega tretjega dela, kakor je povzet v točki 82 te sodbe, s sklicevanjem na splošne preudarke zgolj trdi, da pristop Madžarske k Uniji nikakor ni vplival na to, da pritožnicama ni bila dana nobena prednost s sklenitvijo zadevnega SNEE ali z nakupom družbe Dunamenti Erőmű s strani družbe Electrabel, ne da bi pojasnilo, zakaj naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s potrditvijo obstoja prednosti v smislu člena 87(1) ES, ki naj bi iz tega sporazuma izhajala na datum tega pristopa.

121 Tako je treba ugotoviti, da trditve, ki jih glede tega navaja družba Dunamenti Erőmű, temeljijo na predpostavki, da je vprašanje, ali je zadevni SNEE vseboval državno pomoč v smislu člena 87(1) ES na datum sklenitve tega sporazuma ali na datum privatizacije družbe Dunamenti Erőmű, upoštevno ali celo odločilno za presojo vprašanja, ali je navedeni sporazum vseboval državno pomoč na datum pristopa Madžarske k Uniji. Glede na navedeno v točkah 65 in 66 te sodbe v okviru preučitve drugega pritožbenega razloga je treba te trditve zavriniti kot neutemeljene.

- 122 Glede preostalega je treba navesti, da gre pri trditvah, ki jih podaja družba Dunamenti Erómů v okviru tega tretjega dela tretjega pritožbenega razloga, ki se nanaša na določitev upoštevne datuma za presojo obstoja državne pomoči, kakor so bile predstavljene v točki 83 te sodbe, zgolj za ponovitev trditve, ki so bili že zavrjene v okviru drugega pritožbenega razloga.
- 123 Ker je tako treba zavrniti tretji del tretjega pritožbenega razloga, je treba zavrniti tretji pritožbeni razlog v celoti.

Četrty pritožbeni razlog: neobstoj prednosti, ki bi izvirala iz obveznosti minimalne zagotovljene količine odjema, ki zavezuje družbo MVM

Trditve strank

- 124 Družba Dunamenti Erómů trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo in ni upoštevalo svoje obveznosti sodnega nadzora z ugotovitvijo, da je, ne da bi dokazalo obstoj strukturnega tveganja, ugotovilo, da obveznost minimalne zagotovljene količine odjema, ki zavezuje družbo MVM, pomeni, da obstaja prednost.
- 125 Splošno sodišče naj bi v točki 112 izpodbijane sodbe priznalo, je družba Dunamenti Erómů predložila dokaze, iz katerih je lahko razvidno, da ni bilo treba družbi MVM nikoli vsako leto od prvonavedene družbe odkupiti večje količine električne energije od tiste, ki bi jo družba MVM izbrala brez zadevnega SNEE. Kljub tej potrditvi je Splošno sodišče tako kot Komisija zgolj ugotovilo, da to, da je družba MVM v nekaterih letih odkupila znatno večje količine električne energije od obvezne minimalne zagotovljene količine odjema, ne pomeni, da ni nosila tveganja, ki ga zajema ta obveznost.
- 126 Po mnenju družbe Dunamenti Erómů, ki se opira izključno na možnost strukturnega tveganja in ne dokazuje, da je tako tveganje dejansko obstajalo, Splošno sodišče ni izpolnilo svoje obveznosti sodnega nadzora. Če bi Splošno sodišče pravilno presojalo to tveganje, naj bi ugotovilo neobstoj prednosti, saj naj bi ugotovilo, da ni bilo treba družbi MVM nikoli vsako leto od družbe Dunamenti Erómů odkupiti večje količine električne energije od tiste, ki bi jo izbrala brez zadevnega SNEE, in da je družba MVM torej prosto odločala o količini električne energije, ki jo je želela odkupiti. Družba Dunamenti Erómů dodaja, da bi družba MVM, če plačana cena ne bi bila tržna cena, izbrala drugega proizvajalca, ki bi jo nadomestil, vsaj za količine električne energije, ki presegajo zagotovljeno količino odjema, glede na to, da so bile, kot naj bi Komisija priznala v izpodbijani odločbi, na voljo nadomestne proizvodne zmogljivosti in dodatne možnosti uvoza.
- 127 Komisija meni, da četrty pritožbeni razlog ni dopusten, saj družba Dunamenti Erómů ni navedla, v katerem delu izpodbijane sodbe naj bi bilo pravo napačno uporabljeno. Ta družba naj bi se mimogrede sklicevala na točko 112 te sodbe, vendar ni predstavila razloga, iz katerega bi bilo treba to točko razveljaviti (glej v tem smislu sodbi Bergaderm in Goupil/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, točka 34, ter Francija/Monsanto in Komisija, C-248/99 P, EU:C:2002:1, točki 68 in 69).
- 128 Če bi Sodišče ugotovilo, da se ta pritožbeni razlog nanaša na točko 112 izpodbijane sodbe, Komisija podredno trdi, da je navedeni pritožbeni razlog brezpredmeten.
- 129 Komisija še bolj podredno trdi, da četrty pritožbeni razlog nikakor ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 130 Najprej je treba zavrnuti trditve Komisije o nedopustnosti tega četrtega pritožbenega razloga, ker naj v njem ne bi bilo dovolj natančno opredeljeno, v katerem delu izpodbijane sodbe naj bi bilo pravo napačno uporabljeno. Družba Dunamenti Erőmű namreč s trditvami, podanimi v utemeljitev tega pritožbenega razloga, cilja izrecno na točko 112 izpodbijane sodbe.
- 131 Poleg tega družbi Dunamenti Erőmű v delu, v katerem se njene trditve nanašajo na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker naj pri presoji obstoja prednosti v smislu člena 87(1) ES ne bi dokazalo obstoja strukturnega tveganja, ni mogoče očitati, da ni opredelila konkretnih delov navedene sodbe (glej v tem smislu sodbo Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi/Komisija, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, EU:C:2002:582, točka 423).
- 132 Vendar je treba četrti pritožbeni razlog zavrnuti kot brezpredmeten. Tudi če obveznost minimalne zagotovljene količine odjema, ki zavezuje družbo MVM, ne bi vključevala obstoja tveganja, namreč družba Dunamenti Erőmű ne izpodbija, med drugim, ugotovitve iz točke 117 izpodbijane sodbe, v skladu s katero pred Splošnim sodiščem ni bilo sporno, da vključitev jamstev za kritje stroškov kapitala pomeni prednost v primerjavi z obstoječimi praksami na konkurenčnih trgih.
- 133 Iz tega sledi, da samo to, da obveznost minimalne zagotovljene količine odjema, ki zavezuje družbo MVM, ne zajema obstoja tveganja – če to štejemo za dokazano – v nobenem primeru ne more zadostovati za dokaz neobstoja prednosti, ki bi izvirala iz zadevnega SNEE.
- 134 V teh okoliščinah Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da ni izpolnilo svoje obveznosti sodnega nadzora s tem, da za potrebe presoje obstoja prednosti v smislu člena 87(1) ES ni dokazalo obstoja strukturnega tveganja.
- 135 Iz tega sledi, da je treba četrti pritožbeni razlog zavrnuti.

Peti pritožbeni razlog: napačna metoda za izračun zneska pomoči, ki ga je treba vrniti

Trditve strank

- 136 Družba Dunamenti Erőmű trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je potrdilo metodologijo, ki jo je Komisija sprejela za izračun zneska pomoči, ki ga je treba vrniti, in da ni upoštevalo ravni sodnega nadzora, ki se glede tega zahteva.
- 137 Komisija naj bi Madžarski predlagala, naj oceni znesek pomoči, ki ga je treba vrniti, s primerjavo razlike med prihodki, ki so dejansko nastali v okviru sistema, v katerem je veljal navedeni SNEE (v nadaljevanju: dejanski scenarij), in prihodki, ki bi nastali, če ne bi bil sklenjen noben tak sporazum (v nadaljevanju: nasprotni scenarij). Upoštevati pa naj bi bilo treba tudi stroške, saj naj preučitev zgolj prihodkov ne bi omogočala natančne presoje prednosti, ki domnevno izvira iz SNEE. V okviru pristopa, ki ga predlaga Komisija, naj bi se dodatni prihodki, ki jih je prejela družba Dunamenti Erőmű v okviru dejanskega scenarija za pokritje stroškov dodatnih goriv, opredelili kot prednosti.
- 138 Družba Dunamenti Erőmű trdi, da je treba upoštevati strošek goriv, saj ta obsegajo 100 % variabilnih stroškov proizvodnje. Ne bi naj bilo treba preučiti vseh stroškov, temveč zgolj tiste, ki so povezani z nakupom zemeljskega plina. V obravnavani zadevi naj bi upoštevanje stroškov za goriva omajalo sam obstoj pomoči. Gospodarski strokovnjaki, na katere se je obrnila Madžarska, naj bi namreč izračunali negativni znesek približno 100 milijonov EUR na podlagi dobičkov in pozitivni znesek 482 milijonov EUR zgolj na podlagi prihodkov.

- 139 Prav tako naj ne bi bilo res, da se pri metodi, ki temelji na dobičkih, izhaja iz špekulativnih hipotez, povezanih z ravnanjem družbe Dunamenti Erómű, saj naj dodatne porabe zemeljskega plina ne bi povzročilo ravnanje, ki ga je izbrala ta družba, temveč dodatna proizvodnja električne energije.
- 140 Družba Dunamenti Erómű poudarja, da je Splošno sodišče v točki 185 izpodbijane sodbe priznalo, da bi bila metoda, ki temelji na razliki v dobičkih, primernejša. Vendar naj bi bilo iz točk 184 in 189 izpodbijane sodbe razvidno, da je Splošno sodišče ugotovilo, da Komisija ni storila napake z izbiro pristopa, ki je temeljil na prihodkih, saj se je zdelo uresničevanje pristopa na podlagi dobičkov bolj zapleteno. To, da bi bila metodologija, ki spada v okvir nasprotnega scenarija, preveč zapletena za uresničevanje, pa naj očitno ne bi bil upošteven dejavnik za oceno zneska pomoči, ki ga je treba vrniti. V točki 186 izpodbijane sodbe naj bi se Splošno sodišče sklicevalo na sodbo Budapesti Erómű/Komisija (T-80/06 in T-182/09, EU:T:2012:65) za potrditev tega pristopa. Vendar naj bi bili v zadevi, v kateri je bila izdana navedena sodba, količini, uporabljeni v nasprotnem scenariju oziroma v dejanskem scenariju, zelo podobni.
- 141 Družba Dunamenti Erómű meni, da se Komisija ne more sklicevati na preudarke iz točke 188 izpodbijane sodbe, v skladu s katerimi je treba prednost „presojati glede na ravnanje javnega podjetja, ki podeljuje prednost [...], in ne glede na ravnanje prejemnika te prednosti“, saj naj bi bila ta trditev, ki nima nobene pravne podlage, v nasprotju s sodno prakso Sodišča. V točki 2 izreka sodbe Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627) naj bi namreč Sodišče jasno določilo načelo, da je lahko, če zatrjevani ukrep državne pomoči povzroča hkrati dodatne dobičke in dodatne stroške, z razliko med tema zneskoma dana prednost, ki pomeni državno pomoč.
- 142 Nazadnje, Splošno sodišče naj s tem, da je v točkah 184 in 189 izpodbijane sodbe metodo, ki temelji na podlagi dobičkov, zavrnilo zlasti zaradi njene zapletenosti, ne bi opravilo popolnega sodnega nadzora nad odločbo Komisije, čeprav naj bi ga moralo opraviti s kompleksno gospodarsko presojo v okviru ničnostne tožbe, kot naj bi Sodišče razsodilo v sodbi CB/Komisija (C-67/13 P, EU:C:2014:2204).
- 143 Komisija meni, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s potrditvijo metode, ki je bila v izpodbijani odločbi izbrana za izračun zneska globe, ki ga je treba vrniti. Prav tako naj trditev, da Splošno sodišče glede tega ni opravilo popolnega nadzora nad sporno odločbo, ne bi bila utemeljena.

Presoja Sodišča

- 144 Najprej je treba zavrniti trditev, da je Splošno sodišče v točki 188 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo s presojo, da je treba obstoj gospodarske prednosti v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu presojati glede na ravnanje javnega podjetja, ki podeljuje zadevno prednost, in ne glede na ravnanje prejemnika. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba namreč za uporabo merila zasebnega vlagatelja preveriti, ali bi enako prednost kot tisto, ki je bila z državnimi sredstvi dana na voljo podjetju prejemniku, dal tudi zasebni vlagatelj v običajnih tržnih pogojih (glej v tem smislu sodbo Komisija/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, točki 78 in 79).
- 145 Glede, natančneje, izbire metode za izračun zneska pomoči, ki ga je treba vrniti, Sodišče v nasprotju s trditvami družbe Dunamenti Erómű v sodbi Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627) ni določilo splošnega načela, po katerem bi se dajala prednost metodi za izračun, ki temelji na dobičkih. Sodišče je v tej sodbi sicer ugotovilo, da zadevni ukrep pomeni državno pomoč, saj je dana prednost presejala dodatne stroške, ki so jih nosili prejemniki, vendar je ugotovilo, da je treba pri presoji obstoja prednosti v smislu člena 92(1) Pogodbe ES (postal člen 87(1) ES) upoštevati le dodatne stroške, nastale z izpolnjevanjem obveznosti javne službe, naloženih prejemnikom z nacionalno ureditvijo. Družba Dunamenti Erómű pa ne trdi, da je morala izpolnjevati take obveznosti.

- 146 Dalje, Splošno sodišče je sicer v točki 185 izpodbijane sodbe priznalo, da bi lahko upoštevanje cene goriva povzročilo, da „bi bil znesek pomoči, ki ga je treba vrniti, veliko nižji od tistega, ki bi izhajal iz uporabe [metode, ki je bila uporabljena v sporni odločbi]“, vendar v nasprotju s trditvami družbe Dunamenti Erőmű glede tega nikoli ni priznalo, da je metoda za izračun, ki temelji na dobičkih, primernejša od tiste, ki temelji na prihodkih.
- 147 Nasprotno, iz celotnega besedila točk od 184 do 192 izpodbijane sodbe je razvidno, da je Splošno sodišče ugotovilo, da bi v skladu s sodno prakso, ki je bila navedena v točki 110 te sodbe in na katero je Splošno sodišče opozorilo v točki 187 izpodbijane sodbe, metoda, ki jo je Komisija uporabila v sporni odločbi, prej povzročila, da bi prejemnik izgubil prednost, ki jo je imel na trgu v primerjavi s svojimi konkurenti kot metoda, ki temelji na dobičkih.
- 148 Zlasti v točki 184 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče ugotovilo, da je Komisija pravilno izhajala iz predpostavke, da so bile prednosti, ki so izvirale iz SNEE, veliko večje od morebitne pozitivne razlike med cenami iz SNEE in cenami, ki bi se lahko dosegle na trgu, če ne bi bili sklenjeni SNEE, ta ugotovitev pa se v okviru te pritožbe ne izpodbija. Nato je Splošno sodišče prav tako v točki 184 poudarilo, da se je Komisija odločila, da se nalog za vračilo omeji na morebitno razliko med prihodki elektrarn, ki delujejo v okviru sistema SNEE, in prihodki, ki bi jih elektrarne lahko imele, če ne bi bili sklenjeni SNEE, v obdobju, ki se je začelo s 1. majem 2004, saj ni bilo mogoče natančno izračunati celotne vrednosti vseh pogojev, povezanih z dolgoročnimi obveznostmi odkupa družbe MVM za to obdobje.
- 149 V teh okoliščinah družba Dunamenti Erőmű Splošnemu sodišču ne more očitati, da je napačno uporabilo pravo zgolj zato, ker naj bi bil znesek pomoči, pridobljen z metodo izračuna, ki jo je to potrdilo, višji od zneska, pridobljenega z metodo, katere uporabo ta družba predlaga.
- 150 Poleg tega Splošno sodišče, kot je razvidno iz točk od 146 do 148 te sodbe, metode, ki temelji na dobičkih, ni zavrnilo zaradi njene zapletenosti, temveč zato, ker je bila metoda, ki temelji na prihodkih, primernejša za odpravo prednosti družbe Dunamenti Erőmű, ki izvira iz zadevnega SNEE. Ker njena trditev o tem temelji na napačni razlagi izpodbijane sodbe, jo je treba zavrniti kot neutemeljeno.
- 151 Iz tega sledi, da prav tako ni mogoče sprejeti trditve, ki se nanaša na neupoštevanje ravni sodnega nadzora, ki ga opravlja Splošno sodišče, ker to ni preučilo pristopa, ki ga je predlagala družba Dunamenti Erőmű, zaradi njegove zapletenosti.
- 152 Nazadnje, ker je lahko Splošno sodišče brez napačne uporabe prava zavrnilo metodo, ki temelji na dobičkih, za izračun zneska pomoči, ki ga je treba vrniti v obravnavanem primeru, trditve, ki so namenjene dokazovanju napake, ki naj bi jo storilo Splošno sodišče pri presoji, katera vrsta analize bi bila potrebna za uporabo te metode, niso upoštevne.
- 153 Peti pritožbeni razlog je torej treba zavrniti.
- 154 Iz vsega zgoraj navedenega je razvidno, da je treba pritožbo zavrniti.

Stroški

- 155 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.
- 156 V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi svojega člena 184(1), se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker družba Dunamenti Erőmű s svojimi razlogi ni uspela in ker je Komisija predlagala, naj se plačilo stroškov naloži samo družbi Dunamenti Erőmű, ta nosi svoje stroške in naloži se ji plačilo stroškov Komisije.

¹⁵⁷ Ker pritožba v delu, v katerem jo je vložila družba Electrabel, ni dopustna, ta nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Družba Dunamenti Erőmű Zrt. nosi svoje stroške in naloži se ji plačilo stroškov Komisije.**
- 3. Družba Electrabel SA nosi svoje stroške.**

Podpisi